

faaet en Forbundsfælle, som jeg sætter meget stor Pris paa. Jeg hørte nemlig ved Aabningen af den nylig afholdte Kolonihaveudstilling et Foredrag af den tidligere Landbrugsminister Hr. Sonne. I dette interessante Foredrag oplyste han, at man nu her i Danmark havde 7—8 000 Tdr. Land under Kolonihavedrift, og at man paa dette forholdsvis beskedne Jordstykke havde avlet for 20 Mill. Kr. Værdier. Hvis man lod sig nøje med denne Besked, ser det hele ud til at være en meget ringe Sag, men nu beder jeg ærede Medlemmer foretage et lille Regnestykke. Jeg skal gøre det saaledes, at det er gjort saa ugunstigt som muligt i min Favør. Jeg regner med, at der er 8 000 Tdr. Land, og at de har givet for 20 Mill. Kr. Værdier. Det vil sige 2 500 Kr. pr. Td. Land. Hvis man da regner ud, hvad Danmarks samlede dyrkede Areal vil kunne give, kommer man til Forstaaelse af, hvilke Fremtidsmuligheder der er i dette. For hvis Danmarks hele dyrkede Areal — det er jo kun et Tankeeksperiment — blev benyttet til direkte Fødeproduktion, vilde det indbringe 13 000 Mill. Kr. Nu falder det begribeligvis ikke mig ind, at hele Danmark skal stykkes ud i Kolonihaver. Nej, det er ikke det, jeg argumenterer for. Jeg anfører det kun for at vise Rentabiliteten af Havebrug. Den Konklusion, jeg drager, er en ganske anden. Det er den, at det er rentabelt at bygge Huse ude paa Jorden, saaledes at Beboerne kan bo, hvor der er frit med Luft og Solskin, og have et passende Stykke Jord at dyrke, og hvis de saa blot udnytter det forholdsmæssig saa godt, som den primitive Kolonihavedyrker udnytter sin Jord, vil man se, at der for Samfundet er vundet umaadelige Værdier, ikke alene hvad det angaar, at Folk bor under sanitært gode Forhold, men ogsaa hvad det angaar, at hver Familie producerer en væsentlig Del af sine Livsforbrødenheder og derved gavner det hele Samfund.

Derfor er det mit Ønske, at man, naar man nu skal drøfte Boligsprogsmaalet, ikke begrænser sig til den nærliggende Op-gave, som jeg naturligvis fuldt ud vurderer, at skaffe Bolignøden til Side, men har det nødvendige Fremblik, tænker tilstrækkeligt langt ud i Fremtiden og derfor ogsaa faar truffet saadanne Foranstaltninger, at man,

efterhaanden som Forholdene paa dette Omraade bedres, vil kunne faa fladet de unaturligt store Byer ud, saaledes at Menneskene kan komme til at bo under rigtige Forhold. Men det kan ikke gøres, medmindre man lægger en virkelig Plan. Hvis man overlader denne Sag helt til det private Initiativ, vil der for det første gaa Spekulation i Sagen; men dernæst løber man ogsaa den store Risiko, at de, overvejende ubemidlede, Mennesker, som skal nyde godt af Boligsagens Ordning, bliver placeret ude omkring i Storbyernes Nærhed, hvor der mangler de nødvendige Samfærdselsmidler. Derfor har jeg tidligere, og jeg gentager det nu, henstillet til Regeringen, at man søger for, at de Kommuner, der har fælles Interesser her, kom til at samvirke, saaledes at det Bælte, der ligger nærmest ved de store Byer, altsaa f. Eks. omkring København, bliver rationelt udnyttet og bliver taget ind til Havebyer. Man behøver slet ikke at bygge Huse som Villaer, hvis det er for kostbart. Man kan meget godt bygge Husene sammen i pæne Husrækker og saa lægge Haverne i en lang Række parallelt med Husene.

Da jeg nu er ved dette Spørgsmaal, vil jeg tillade mig ogsaa at gøre nogle Bemærkninger om Indtægtsforholdene i vort Samfund. Det er blevet moderne fra konservativ Side at laste Arbejderne, idet man siger, at de har saa umaadelig store Indtægter, og ved Siden af insinuerer, at Arbejderne ikke ærligt opgiver deres virkelige Indtægter. Her er to store Kilder til Fejl for den konservative Opposition. Den ene er den, at man overser, at en Arbejder tidt er arbejdsløs. Derfor kan man ikke udregne hans Indtægt ved at multiplicere Ugefortjenesten med 52. Den anden er, at Arbejderne netop i høj Grad er under Kontrol med Hensyn til deres skattepligtige Indtægt, ligesom Bestillingsmændene, Tjenestemændene og Embedsmændene, fordi deres Arbejdsgivere, Staten, Kommunen eller den private Arbejdsgiver, har Pligt til at opgive, hvad der er udbetalt dem i Løn. Derfor er der ingen Grund til at frygte for, at Arbejderne ikke kommer til at opgive deres virkelige skattepligtige Indtægt. Nej, skal vi tale om dette, saa lad os se lidt paa Forholdene ude paa Landet.

Jeg har allerede tidligere henledt det